

T R Z E Ż W O Ś Ć

MIESIĘCZNIK ILUSTROWANY, POŚWIĘCONY SPRAWIE WALKI
Z ALKOHOLIZMEM I INNEMI NARKOMANJAMI,
ORGAN POLSKIEGO T-WA WALKI Z ALKOHOLIZMEM

„T R Z E Ż W O Ś Ć“,

POLSKIEGO KOMITETU DO SPRAW NARKOTYKÓW
I ZAPOBIEGANIA NARKOMANJI,
ABSTYNNENCKIEJ LIGI KOLEJOWCÓW,
KOŁA LEKARZY ABSTYNNENTÓW
I WILEŃSKIEGO TOWARZYSTWA WALKI Z ALKOHOLIZMEM
I INNYMI NAŁOGAMI „M E N S“.

Pod redakcją JANA SZYMAŃSKIEGO.

R o c z n i k   X I I I

z a   r o k   1938

Biblioteka Jagiellońska

1002421553

109

W   A   R   S   Z   A   W   A

1   9   3   9

5022
II 10102

A R T Y K U Ł Y

(Liczby w nawiasach oznaczają Nr. Nr. pisma).

	<i>Str.</i>
BOJARSKA STEFANJA. — Czas zerwać z pijacką tradycją na balach matu- ralnych w Polsce. (1—4)	23
— Od niesławy do niedoli. (8—10)	380
BRUCHNAŁSKA KAZIMIERZOWA. — Szersze widoki rozwoju znaczenia wstrzemięźliwości. (5—7)	161
CZERWIŃSKI STANISŁAW. — Przyczyny i skutki rozpowszechnienia alkoho- lizmu, a sposoby walki z nim. (1—4, 5—7)	9, 200
— Czynniki społeczny w walce z alkoholizmem. (11—12)	473
GNOIŃSKI STEFAN Dr. — O alkoholizmie wśród dzieci szkół powszechnych m. Wilna. (11—12)	478
GODLEWSKI MICHAŁ. — Wypadki z bronią pod wpływem alkoholu. (8—10)	363
HERCOD ROBERT dr. — Ku czemu zmierzamy i jaka jest nasza rola w życiu społecznem? (1—4)	2
IŻYCKI ALEKSANDER. — W jakim stopniu używanie alkoholu dyskwalifiku- je pracownika. (1—4)	20
— Alkohol, a strajki. (5—7)	165
— Piją prawie wszyscy, bo mało kto myśli. (8—10)	321
— Reklama, godząca w interesy tego, kto wydał na nią pieniądze. (8—10)	362
— Społeczeństwo i walka z alkoholizmem. (11—12)	495
JAWORSKI JAN Dr. — Praca lekarza w walce z alkoholizmem na wsi. (8—10)	316
KALINOWSKI KAZIMIERZ. — Stalowa Wola. (11—12)	465
KLIMOWICZ TADEUSZ, Doc. Dr. — Wpływ alkoholu na rozwój psychiczny młodzieży. (5 — 7)	155
KOCZOROWSKI ZYGMUNT. — Pijaństwo wśród młodzieży. (8—10)	365
KRAKOWSKA NINA Dr. — Z doświadczeń pasieczników ukraińskich nad pszczo- łami. (1—4)	49
KRYŚKO KONSTANTY. — Alkoholizm, a zagadnienie komunikacji. (5—7) ..	141
KUNICKI RYSZARD Dr. — Przeszkody, hamujące rozwój propagandy przeciw- alkoholowej. (5—7)	153

KUROPATWIŃSKI ALEKSANDER Dr. — Kiedy będziemy mieli prawo obrażać się na dictum: „Ivre comme un Polonais“? (1—4)	48
NOCZNIKI TOMASZ. — I nie wódź nas na pokuszenie. (8—10)	360
ODRZYWOLSKI WITOLD Dr. — Alkoholizm i nieszczęśliwe wypadki. (1—4)	18
SOKALÓWNA MARJA. — Dostojewski o alkoholizmie i walce z nim. (1—4)	30
— Mali męczennicy. (8—10)	362
— Jeszcze o stosunku Dostojewskiego do alkoholizmu w Rosji. (11—12)	519
STARCZEWSKI JAN. — Opieka Społeczna, a walka z alkoholizmem. (5—7)	131
SZYMAŃSKA NAŁĘCZ-OSTROWSKA HANNA. — Ze zjawisk literackich. (1—4, 5—7, 8—10, 11—12)	33, 166, 337, 499
SZYMAŃSKI JAN. — Nasze zadania. (1—4)	5
— Uchwały Państwowej Naczelnej Rady Zdrowia, powzięte na dorocznym plenarnym posiedzeniu dn. 13 czerwca 1938 r. w Warszawie. (5—7)	129
— Poglądy Jędrzeja Śniadeckiego na sprawę alkoholizmu. (5—7)	148
— Stan walki z alkoholizmem w Polsce po Międzynarodowym Kongresie Przeciwalkoholowym w Warszawie. (8—10)	332
— Bilans roku naszej pracy. (11—12)	487
— Swojskie metody popierania motoryzacji. (11—12)	524
ZALESKA WILHELMINA. — Kobieta abstynentka. (1—4)	66

UTWORY LITERACKIE

BIENIN - BIELENIN. — Ludzie, którzy są niczem. (1—4)	50
— Klin - Klinem. (8—10)	388
— Widziane i przeżyte. Zamknięte usta. (nowela) (11—12)	540
GRADSTEINÓWNA LEONJA. — Portret. Nowela. (11—12)	536
KLIMOWICZ MICHAŁ. — Przez pryzmat sądu. (5—7, 8—10)	203, 393
KRYŚKO KONSTANTY. — Obrazki z życia. (8—10, 11—12)	334, 483
— O bezrobotnych w zimie. (wiersz). (11—12)	552
LUXÓWNA ROMA. — Trzy po trzy. (8—10)	382
MORACZEWSKA - DANIŁOWICZ JADWIGA. — Oplątek. (8—10)	370
— Zmora alkoholu. (wiersz) (8—10)	387
MORI. — Ostatni z rodu. (1—4, 5—7)	60, 226
— Zakręt śmierci. (8—10)	374
— Zabawa. (11—12)	526
OLSZEWSKA ZOFJA. — Skarga pijaka. (5—7)	218
PRAWDZIC P. — Urywki z pamiętnika. (1—4, 5—7)	82, 234
SZULC WACŁAW. — Złoto. (5—7)	212
WIECHECKI JERZY. — Powrót do życia (opowiadanie) (11—12)	546

WALKA Z ALKOHOLIZMEM W POLSCE

ABSTYNNENCKA LIGA KOLEJOWCÓW. (5—7, 8—10)	282, 418
DONIOSŁE ZARZĄDZENIE MIN. SKARBU. (5—7)	502

HRYNIEWICZ ZYGMUNT, Prof. — X-lecie Wileńskiego Towarzystwa walki z alkoholizmem i innymi nałogami „MENS“. (5—7)	257
JĄŁBRZYKOWSKI ROMUALD Ks. Arcybiskup Metropolita. — List Pastorski. (11—12)	516
KOSSOWSKA ZOFJA. — Koło Młodzieży A. L. K. w Kielcach. (11—12)	565
KOSSOWSKA ZOFJA. — Sprawozd. z Akademji A. L. K. w Kielcach (11—12)	566
KRYŚKO KONSTANTY. — Sprawozdanie z działalności Okręgu i Koła A. L. K. w Radomiu. (5—7)	267
— Praca Okręgu Radomskiego A. L. K. w okresie wakacji letnich i jesienią 1938 roku. (8—10)	420
MIĘDZYNARODOWE MUZEUM WALKI Z ALKOHOLIZMEM w Warszawie. Uroczystość otwarcia. (8—10)	322
OKÓLNIKI i zarządzenia Władz P. K. P. — (11—12)	569
PROTOKUŁY Z POSIEDZEŃ SEKCJI PRZECIWALKOHOŁOWEJ PAŃSTWO-WEJ NACZELNEJ RADY ZDROWIA. (1—4)	72, 75, 77
RAUCH ADAM. — Z działalności Koła Lwów—Lewandówka A. L. K. w miesiącach wrześniu i październiku 1938 r. (8—10)	427
SWÓJ. — List krakowski. (1—4)	121
SZADZIEWICZ JÓZEF Inż. — Abstynencka Liga Kolejowców. — Działalność (11 — 12)	564
UCHWAŁA XVIII ZJAZDU PSYCHJATRÓW POLSKICH. (8—10)	455
WAŻNY OKÓLNIK. (5—7)	291
WYRZYKOWSKI KAZIMIERZ Dr. — Abstynencka Liga Kolejowców w Dęblinie. (11 — 12)	568
Z DZIAŁALNOŚCI KOŁA A. L. K. w Brześciu nad Bugiem. — (11—12)	572
ZJAZDY DELEGATÓW KOŁ TOW. „TRZEŻWOŚĆ“, Koła Lekarzy Abstynentów i pokrewnych Organizacyj. (1—4, 8—10)	102, 126, 399

WALKA Z ALKOHOLIZMEM ZAGRANICĄ

XXII MIĘDZYNARODOWY KONGRES PRZECIWALKOHOŁOWY W HELSINGFORSIE. — (11—12)	518
KOCH EMIL. — Zjazd delegatów Międzynarodowego Związku Kolejarzy Przeciwników alkoholu w Sofji w dniach 27—29 maja 1938 r. (5—7)	270
KRASICKI ANDRZEJ. — Akcja antyalkoholowa w szkolnictwie estońskim. (1 — 4)	119
Z NIEMIEC. (1—4)	120

NARKOMANJE I ICH ZWALCZANIE

SOKALÓWNA MARJA. — Z frontu walki z narkotykami. (5—7)	300
— Rejestracja narkomanów w Bułgarji. (8—10)	433
— Sprawa środków odurzających w Międzynarodowym Urzędzie Higjeny Publicznej. (11—12)	580

OCENY I SPRAWOZDANIA

	<i>Str.</i>
SOKALÓWNA MARJA. — Wśród książek. (1—4, 5—7, 8—10)	97, 221, 366
— Gwiazdy patrzą z góry. (11—12)	521
SZYMAŃSKA NAŁĘCZ-OSTROWSKA HANNA. — Ze zjawisk literackich: patrz dział: Artykuły.	

NEKTARY — NAPOJE BEZALKOHOLOWE

BEKIER JERZY Ks. Mgr. — Co widziałem na Międzynarodowym Zjeździe „płynnego owocu“ i jakie stąd wysnułem wnioski. (5—7)	134
KRYŚKO KONSTANTY. — Dwikozy. (11—122)	554

N E K R O Ł O G J A

GANTKOWSKI PAWEŁ, prof. dr. ś. p. (8—10)	305
JASIELEWICZ KAZIMIERZ, dr. — ś. p. prof. dr. Paweł Gantkowski, jako człowiek. (8—10)	312
NOCZICKI TOMASZ. — ś. p. Jan Wybraniec. (1—4)	21
STYPUŁKOWSKI STANISŁAW dr. — zasługi ś. p. prof. d-ra Pawła Gantkow- skiego w walce z alkoholizmem, jako lekarza. (8—10)	310
SZYMAŃSKI JAN. — ś. p. Aleksander Świętochowski. (1—4)	25
— B. p. Prof. Dr. Maksymiljan Rose. (5—7)	197
— Zasługi ś. p. Prof. Dr. Pawła Gantkowskiego na polu walki z alkoholiz- mem w Polsce. (8—10)	305
— Zmarli: ś. p. M. Cz. Przewóska, ś. p. J. Czempiński, ś. p. E. Bobrowski (11 — 12)	579

R O Z M A I T E

DZIAŁALNOŚĆ REHABILITACYJNA W POLSCE. (11—12)	556
KRONIKA. (5—7, 8—10, 11—12)	302, 455, 587
OD REDAKCJI. (1—4)	128
PRZEGLĄD PRASY. (1—4, 5—7, 8—10, 11—12)	127, 292, 434, 573
POBIERANIE KRWI U KIEROWCÓW samochodów, będących przyczyną wy- padku (1—4)	124
ROZMAITOŚCI. (11—12)	580
SOKALÓWNA MARJA. — Wrażenia z Zakopanego. (8—10)	432
SZYMAŃSKI JAN. — Ze świata książek. (11—12)	559
W STULETNIĄ ROCZNICĘ ŚMIERCI JĘDRZEJA ŚNIADECKIEGO. (1—4)	1
ZE ŚWIATA KSIĄŻEK. (11—12)	560

RYSUNKI

LIPiński ERYK. — Krótka, a wymowna historia w trzech aktach. (1—4)	94	Str. 96
SZULC WACŁAW. — Głorja alkoholu. (1—4)	101	
— Rysunki do noweli „Złoto“. (5—7)	212, 214, 216,	217
— Cztery rysunki. (8—10)	451 —	454
— Cztery rysunki. (11—12)	583 —	586
WIECHECKI JERZY. — Trzy rysunki. (8—10)	448 —	450
— Rysunki do opowiadania „Powrót do życia“. (11—12)	548 —	549

PORTRETY

BACIA PAWEŁ. (5—7)	284
GANTKOWSKI PAWEŁ, Prof. Dr. (8—10) na osobnej karcie przy str.	305
GENZEL JULJUSZ, dr. — (5—7)	262
GNOiński STEFAN, dr. (5—7)	263
HRYNIEWICZ ZYGMUNT, prof. (5—7)	258
KRYŚKO KONSTANTY. (5—7)	283
KULEJEWSKA KONSTANCJA, dr. (5—7)	259
MARKIEWICZOWA ALEKSANDRA. (5—7)	261
MATULEWICZ JAN, ks. (5—7)	260
ROSE MAKSYMILJAN, Prof. Dr. (5—7)	197
SZADZIEWICZ JÓZEF, Inż. (5—7)	282
WOŁODŹKO PIOTR. (5—7)	265
WYBRANIEC JAN. (1—4)	22

FOTOGRAFJE

AKADEMJA KU CZCI Ś. P. PROF. P. GANTKOWSKIEGO. (8—10)	309
AKADEMJA Trzeźwości w Radomiu, dn. 3.IV. 1938 r. (5—7)	288
AKADEMJA Trzeźwości w Tow. Higjennicznym, dn. 2.II. 1938 r. (8—10)	456,
FOTOGRAFJE z wycieczki na Zjazd Delegatów Międzynarodowego Związku Kolejarzy przeciwników alkoholu w Sofji w dniach 27—29 maja 1938 roku. (5—7)	271, 273, 275, 276, 277, 279,
FRAGMENTY z Międzynarodowego Muzeum walki z alkoholizmem (8—10)	327,
GWIAZDKA A. L. K. w Kowlu. (5—7)	286
KURS ALKOHOLOGJI W KRAKOWIE (27.III — 10.IV. 1938) w Uniwersyte- cie Jagiellońskim. (1—4)	123
KURS ALKOHOLOGJI W RADOMIU w dniach 25.IV — 2.V. 1938. (5—7)	289
KURS ALKOHOLOGJI A. L. K. w Radomiu 14—26.XI. 38. (8—10)	426
KURS ALKOHOLOGJI W GARBATCE dn. 3.VII. 1938. (5—7)	290
KURS ALKOHOLOGJI A. L. K. W RADOMIU dn. 1—8.XI. 1938 r. (8—10)	424
KURS ALKOHOLOGJI zorganizowany przez Koła A. L. K. Lwów-Lewandówka dn. 3.IX — 18.X. 38 r. we Lwowie. (8—10)	428
XIII KURS ALKOHOLOGJI W. P. S. H. (11—12)	588
ORGANIZACYJNE ZEBRANIE Koła Tow. „Trzeźwość“ we Lwowie dn. 28.X. 1938 r. w lokalu Koła A. L. K. na Lewandówce. (8—10)	431
POSIEDZENIE ZARZĄDU OKRĘGU RADOMSKIEGO A. L. K. (8—10)	421
STOISKO TOW. „TRZEŻWOŚĆ“ na Wystawie Higjennicznej XV Zjazdu Lek. i Przyrodników Polskich we Lwowie. (8—10)	407

	Str.
STOISKO „TRZEŻWOŚCI“ na I Wystawie Szpitalnictwa w Warszawie. (8—10)	462
UCZESTNICY POLSKIEJ DELEGACJI NA MIĘDZYNARODOWYM KONGRESIE KOLEJARZY przeciwników alkoholu w Sztokholmie. (5—7)	285
WESELE BEZALKOHOŁOWE W „TRZEŻWOŚCI“ W WARSZAWIE. (8—10)	463
WIECZORNICA ABSTYNENCKA A. L. K. w Dęblinie 13 marca 1937 r. (5—7)	287
WYCIECZKA KOŁA LWÓW — LEWANDÓWKA A. L. K. w elektrowni miejskiej we Lwowie, dn. 25.IX. 38 r. (8—10)	430
Z AKADEMJI A. L. K. W KIELCAH. (11—12)	566, 567
ZJAZD DELEGATÓW KÓŁ TOW „TRZEŻWOŚĆ“ i pokrewnych Organizacyj. (1 — 4)	105
ZJAZD DELEGATÓW KÓŁ TOW. „TRZEŻWOŚĆ“ Lekarzy Abst. i pokrewnych Organizacyj, dn. 29.V. 1938 r. (8—10)	403, 405
Z „TYGODNIA PROPAGANDY TRZEŻWOŚCI“ w lutym 1938 r. w Warszawie. (8 — 10)	459
Z UROCZYSTOŚCI OTWARCIA MIĘDZYNARODOWEGO MUZEUM WALKI Z ALKOHOLIZMEM. (8 — 10)	323, 325

REDAKCJA: Warszawa, ul. Fałata 4 m. 1
(tel. 4.13-04).

ADMINISTRACJA: Warszawa, ul. Oboźna 4,
m. 28 (tel. 5.11-07). Konto P. K. O. 270.
Konto Rozrachunku Pocztowego 284.